



LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

Kodas 124361985, Vito Gerulaičio g. 1, LT-08200 Vilnius. Tel.(8-5) 2667025, Faks. (8-5) 2356044. El. paštas info@lsta.lt
Juridinių asmenų registras, VI „Registru centras“ Vilniaus filialas
Interneto svetainė www.lsta.lt Atsiskaitomoji sąskaita LT27 7044 0600 0125 7217, AB SEB bankas

LR energetikos ministerijai

2017-07-17 Nr. 77
Į 2017-06-23 Nr. (10.10-12)3-1221

DĖL ATNAUJINTOS NACIONALINĖS ENERGETINĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS STRATEGIJOS PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija susipažinusi su Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Energetikos ministerija) parengtu ir teikiamu derinti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos (toliau – NENS) patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu, **teikia šias pastabas ir pasiūlymus šilumos ūkio sektoriaus daliai:**

1. [49.1. punktas]. Dėl neaiškios ir neapibrėžtos konkurencijos šilumos gamyboje srityje centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje susidarė techninė – ekonominė situacija turėianti ilgalaikes technines ir ekonomines neigiamas pasekmes ir šilumos tiekėjams ir Nepriklausomiems šilumos gamintojams ir vartotojams. Valstybės institucijos skirtingai supranta ir vertina Šilumos ūkio įstatymo nuostatas. Siūlome NENS aiškiai įvardinti konkurencijos CŠT sektoriuje šilumos gamyboje gaires ir sąlygas (siūlome formuojant nuostatas dėl konkurencijos atsižvelgti į tokios konkurencijos patirtį Europos Sąjungoje ir kitose valstybėse); papildomai pažymime, jog esamas konkurencijos reglamentavimas miestuose, kuriuose didelė šilumos gamintojų koncentracija, neleidžia įgyvendinti strategijos 49.5., 49.7., ir 49.8. punktuose numatytų darbų, kadangi esama šilumos kainodara neužtikrina investicijų grąžos.
2. [Papildyti 49. Punktą nauju papunkčiu] Užtikrinti reguliuojamų centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje veikiančių asmenų investicijų, kurios buvo atliktos įgyvendinant Lietuvos Respublikos energetikos strategiją nustatančius teisės aktus ir buvo suderintos su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK), investuoto kapitalo ir investicijų grąžą;
3. [Papildyti 49. Punktą nauju papunkčiu] Atsižvelgiant į tai, kad sąnaudų reguliavimas šilumos tiekimo licenciją turinčioms įmonėms nustatant šilumos tarifus priartėjo prie normatyvinio reguliavimo taikomo į rytus nuo Lietuvos, todėl siūlome NENS nustatyti, kad šilumos sektoriuje siektina įgyvendinti skatinamąjį reguliavimą;
4. [Patikslinti 49.8. punktą]. NENS projekto 47.2. punktas nustato tikslą „iki 2030 iš atsinaujinančių ir vietinių energijos išteklių pagaminta centralizuotai tiekama šiluma sudarytų 90 procentų“. Svarbu paminėti, jog biokuro katilų techninis resursas yra apie 15 metų, todėl iki 2030 metų vien tik esamam iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos centralizuotai tiekiamos šilumos lygiui išlaikyti, t. y. atstatyti apie 500 MW bendros galios biokuro katilų, reiks apie 150 mln. Eur lėšų; siūlome NENS numatyti finansinius instrumentus ir kitas skatinimo priemones siekiant atlikti savalaikes investicijas;
5. Užtikrinti techninių ir technologinių reikalavimų, leidžiančių centralizuoto šilumos tiekimo sistemose vartotojams šilumą tiekti žemos temperatūros šilumnešiu, įgyvendinimą iki 2020 metų ir numatyti tam teises ir skatinamąsias priemones;
6. Sudaryti skaidrias teises ir ekonomines sąlygas, skatinančias bendrus pramonės ir centralizuoto šilumos tiekimo įmonių projektus (kaip pvz. statant biokuro kogeneracines jėgaines), siekiant biokuro kogeneracijos plėtros, kai pramonės įmonė naudoja elektrą, o centralizuoto šilumos tiekimo įmonė – šilumą, gautą elektros gamybos metu;

7. Nustatyti nestandartinio, ne tokio kokybiško kaip plačiai naudojamas, žemo kaloringumo biokuro potencialą ir užtikrinti technologijų, leidžiančių panaudoti šį kurą šilumos ir /ar elektros gamybai (pvz. gazifikavimas, pirolizė ar kt.), centralizuoto šilumos tiekimo sistemose plėtrą numatant tam reikiamas skatinimo priemones;
8. Atsižvelgiant į vis plačiau naudojamą dalinai decentralizuotą šilumos gamybą, skatinti šilumos vartotojams taikyti dvinarį šilumos tarifą;
9. Užtikrinti techninių ir technologinių reikalavimų, leidžiančių centralizuoto šilumos tiekimo sistemose vartotojams šilumą gauti bet kuriuo metu, įgyvendinimą iki 2025 metų
10. [49.2. *punktą papildyti*] Nustatyti naujų vartotojų prijungimo prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemų skatinimą taikant ilgalaikes šilumos kainas pagrįstas ribinėmis sąnaudomis;
11. Numatyti teisinius, ekonominius mechanizmus, užtikrinančius efektyvių įrenginių, pastatytų vadovaujantis strateginiais energetikos dokumentais, techninį – ekonominį gyvybingumą;
12. Pažymime, jog NENS projektas nepakankamai analizuoja decentralizuotos šilumos gamybos sektorių (strategijoje neatsispindi decentralizuoto sektoriaus analizė bei tolimesnės ateities perspektyvos, įvertinančios efektyvumo, aplinkosaugos ir kt. aspektus);
13. Konkretūs pasiūlymai dėl projekto punktų (*pasiūlymai formuluoti kaip esamos numeracijos n^m dydžiai, priėmus pasiūlymą keičiama numeracija*) papildymo:
 - 13.1 Punkte 14.6 neaišku, kaip konkrečiai bus mažinamas pirminės energijos išteklių importo poreikis - vykdant šį punktą, būtina derinti NŠG (nepriklausomų šilumos gamintojų) ir CŠT (centralizuoto šilumos tiekimo) įrenginių plėtrą ir jų pastatymo vietas, todėl siūlome šį punktą patikslinti, perkelti į šilumos ūkio sektoriaus p.45.
 - 13.2 Punkto 25.1 vykdymui reikia peržiūrėti ES paramos taisykles, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos, pvz. remti didesniu intensyvumu el. gamybą iš AEI, išžiūrint galimybę remti tik garo gamybos įrenginius, pritaikant juos prie esamų garo turbinų.
 - 13.3 Punktas 43.3 Lietuvos elektros energijos generacija papunktis 1: papildyti žodžiais -kurie skatintų investicijas į patikimos vietinės generacijos vystymą ir esamos išlaikymą.
 - 13.4 Punktas 44 papildyti:esama skatinimo tvarka neužtikrina investicijų į kogeneracinių elektrinių plėtrą patrauklumo, todėl CŠT sektoriaus raidos planai grindžiami katilinių plėtra, o kogeneracinių elektrinių technologiniai pranašumai neišnaudojami, tad būtina tobulinti skatinimo tvarką, užtikrinant motyvaciją plėsti kogeneracinių elektrinių tinklą.
 - 13.5 Punktas 46.2 Konkurencingumas papildyti -CŠT gebėjimą konkuruoti su alternatyviais aprūpinimo šiluma būdais, nepažeidžiant visuomeninių interesų. Taip pat neaišku ar sąvokoje Konkurencingumas NŠG yra alternatyvus aprūpinimo šiluma būdas?
 - 13.6 Punktai 47.1, 47.2, po žodžių ... ir vietinių energijos išteklių įterpti: didelio naudingumo kogeneracinių elektrinių.....
 - 13.7 49.1¹ punktą (naujas).
Teisinio reguliavimo sistemos, atskiriančios šilumos tiekimą iki pastato įvado ir vartojimą (įvadas, paskirstymas galutiniam vartotojui), įtvirtinimas;
 - 13.8 Pakeisti 49.5 punktą ir jį išdėstyti taip (lyg. var):
~~Saulės kolektorių~~ **Atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių įrenginių** ir šilumos saugyklų diegimas centralizuotai tiekiamos šilumos gamyboje **aprūpinimo šiluma sistemų šilumos šaltiniuose ir vartotojų sistemose**.
 - 13.9 49.6¹ punktą (naujas)
Išmaniosios gamybos, perdavimo ir vartojimo (įvada ir galutinio vartotojo sistemos) energinio efektyvumo, diagnostikos, stebėsenos, apskaitos ir valdymo sistemų visuotinas diegimas .
 - 13.10 49.6² punktą (naujas)
Trumpiausiais terminais modernizuoti visų pastatų šilumos punktus, tikslu pereiti prie automatizuoto vartojimo (įvada ir galutinio vartotojo sistemos) energinio efektyvumo valdymo bei aprūpinimo šiluma sistemų darbo režimo optimizavimo (sudarant prielaidas kiekybinio reguliavimo principo taikymui, žemos temperatūros sistemų diegimui, atsinaujinančių energijos išteklių šilumos šaltiniuose ir vartotojų sistemose naudojimui ir pan.).

13.11 Punktas 49.7 papildyti žodžiu: Racionali didelio naudingumo kogeneracinių elektrinių, didinančių vietinės elektros energijos gamybos galimybes, išsaugojimas ir plėtra, sudarant galimybes išsiskiriančios šilumos energijos iš elektros energijos gamybos ciklo, naudingam panaudojimui.

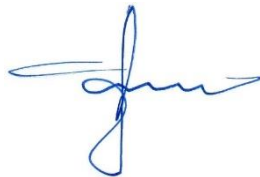
13.12 49.8¹ punktas (naujas)

Laiku modernizuojami (nebepasiteisinant ekonomiškai – keičiami) esami šilumos perdavimo įrenginiai ir jų sistemos, siekiant:

- minimizuoti šilumos nuostolius (keičiant vamzdynus su šiuolaikine izoliacija ir diegnostika, optimizuojant jų skerspjūvius ir pan.),
- sudaryti sąlygas centralizuotų ir decentralizuotų (naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius) šilumos gamybos šaltinių bendrame tinkle darbui,
- sudaryti sąlygas vartotojų sistemų maksimalaus energinio efektyvumo darbui.

Pagarbiai,

Prezidentas



Vytautas Stasiūnas